

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2026-70737 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Volte 1C, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie heeft op 21 mei 2026 een klachtformulier ontvangen, met schorsingsverzoek, gedateerd op 20 mei 2026, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

De klacht richt zich volgens het klachtformulier tegen de beslissing die is genomen op of rond 20 mei 2026 tot verplichte zorg in de vorm van beperking van het gebruik van communicatiemiddelen, in casu de tablet van klager, en tegen controles van deze tablet.

Klager heeft zich laten bijstaan door XXXX, advocaat te Maastricht.

De klachtencommissie heeft op 22 mei 2026 bericht over het schorsingsverzoek ontvangen van de heer XXXX, GZ- psycholoog en regiebehandelaar, hierna te noemen verweerder. Verweerder gaf in het bericht aan dat van verdere controle af werd gezien echter dat klager het met dit beleid niet eens was en zijn klacht door wilde zetten.

Op 25 mei 2026 ontving de klachtencommissie een aanvulling op zijn klacht van klager met het oog op de hierboven omschreven vrijwillige schorsing met het bericht dat de tablet niet was teruggegeven aan klager, ondanks de toegekende opschorting van de maatregel tot aan de ingeplande klachtzitting.

De klachtencommissie heeft op 27 mei 2026 een verweerschrift ontvangen, gedateerd op eveneens 27 mei 2026 van verweerder. Als bijlagen ontving de klachtencommissie rapportages van 5 mei 2026 en van 18 tot 15 mei 2026, de beslissing 8.9 /9.9 en het tabletbeleid van De Woenselse Poort. Verweerder heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 28 mei 2026. Klager was aanwezig, diens advocaat nam telefonisch deel. Verder waren aanwezig de regiebehandelaar, mevrouw XXXX en de overige leden en secretaris van de klachtencommissie. De psychiater van de klachtencommissie nam digitaal deel.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

- de beslissing van op of rond 20 mei 2026 tot verplichte behandeling in de vorm van beperking van het vrij gebruik van communicatiemiddelen, in casu de tablet van klager.

3. Standpunt van klager

Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren. Klager geeft in zijn klaagschrift aan dat hij klaagt tegen het besluit van de kliniek om zijn tablet te willen controleren dan wel doorzoeken naar aanleiding van enkele foto's en filmpjes die in zijn tablet zijn aangetroffen.

Klager is het met dit besluit niet eens en beschouwt dit als een disproportionele en onvoldoende onderbouwde inbreuk op zijn privacy. Het gaat om beelden van een milkshake die klager heeft gemaakt en een paar beelden van de kliniek buiten zijn kamer, maar zonder anderen in beeld te brengen.

Volgens klager baseert de kliniek haar besluit tot verplichte zorg op aannames over mogelijke impact van zijn gedrag. Klager vindt niet dat zijn gedrag zou kunnen leiden tot een gevaar voor de veiligheid. Daarbij komt volgens klager dat zijn gehele tablet wordt doorzocht terwijl hij alleen die foto's en filmpjes heeft gemaakt, wat klager onjuist, te ruim en niet zorgvuldig vindt.

Klager stelt dat uit de Wvggz-systematiek volgt dat verplichte zorg terughoudend moet worden toegepast en moet worden getoetst aan proportionaliteit, subsidiariteit, veiligheid en effectiviteit. In zijn situatie ontbreekt die concrete noodzakelijkheid, aldus klager. De kliniek heeft niet concreet gemaakt welk ernstig nadeel hiermee wordt voorkomen, waarom sprake zou zijn van een actueel veiligheidsrisico, of waarom minder ingrijpende alternatieven niet voldoende zouden zijn.

Omdat zijn tablet persoonlijke bestanden, privécommunicatie, foto's, notities en andere gegevens die niets met deze kwestie te maken hebben bevat, stelt klager dat een algemene doorzoeking van zijn tablet daarom een zware inbreuk is op zijn persoonlijke levenssfeer. Hij beroept zich daarbij ook op zijn recht op privacy en gegevensbescherming onder de AVG. Dat betekent dat de kliniek niet méér persoonsgegevens mag inzien of verwerken dan noodzakelijk is voor een concreet en gerechtvaardigd doel.

Daarnaast benadrukt klager dat dan wel in de huisregels staat, "voor zover" hij "die kent", dat dat de kliniek zijn persoonlijke bestanden op zijn tablet integraal mag doorzoeken, echter dat algemene huisregels niet zonder meer kunnen dienen als grondslag voor een vergaande individuele beperking of controle van privégegevens. Als de kliniek meent dat sprake is van verplichte zorg of een beperking op grond van artikel 9:9 Wvggz, dan moet zij concreet en individueel motiveren waarom deze maatregel noodzakelijk is, welk ernstig of concreet veiligheidsrisico hiermee wordt voorkomen, waarom minder ingrijpende alternatieven niet volstaan, en waarom de maatregel in verhouding staat tot het doel, aldus klager.

4. Standpunt van verweerder

Verweerder stelt zich in het verweerschrift op het standpunt dat de klacht van klager ongegrond dient te worden verklaard. Daartoe voert verweerder het volgende aan.

Uit veiligheids- en privacyoverwegingen van de cliënten en het personeel is ingegrepen op 18 mei jongstleden toen opnames bleken bij een controle van de tablet van klager -met diens instemming en volgens zijn individuele telefoon- en tabletplan-.

Aanleiding voor de controle op 18 mei was een eerdere observatie dat klager in de keuken een foto had gemaakt. Op 5 mei was klager al aangesproken op het maken van een opname van een interactie met personeel in de algemene ruimte, en volgde hij niet direct de instructie op om deze opname geheel te verwijderen. Binnen gesprekken op de dag waarop de tablet is ingenomen en de dag daarna is klager gesteld dat verdere controle werd beoogd, maar dat nog niet duidelijk was waaruit deze controle zou bestaan. Na intern overleg met de jurist en overleg met de reclasseringstoezichthouder is besloten dat er geen grond bestaat voor een uitbreiding van de controle van de tablet. Een verdere controle heeft niet plaats gevonden en zal ook niet plaatsvinden, zoals aan de klachtencommissie is medegedeeld in het kader van het schorsingsverzoek. Op vrijdag 22-05-2026 is klager hiervan op de hoogte gesteld.

In afstemming met de toezichthouder van de reclassering, zijnde eindverantwoordelijke, is woensdagmiddag 20 mei besloten om klager dagelijks, en voor een beperkte tijd, toegang tot zijn tablet te verlenen, onder begeleiding van personeel. Dit alles onder voorbehoud van de mogelijkheid van sociotherapeutisch medewerkers om het gebruik van de tablet te begeleiden. Met dit besluit is beoogd om vanuit risicogestuurd behandelen zicht te krijgen op tabletgebruik, gebruik makend van de stappen van een eerder opgesteld individueel telefoon- en tabletplan en om te toetsen of klager zich onder deze omstandigheid aan de geldende afdelingsregels houdt. Een opbouw in vrijheden met betrekking tot gebruik van de tablet om de bereidheid van klager om zich aan regels te houden te toetsen, valt onzes inziens onder het 9.9 artikel dat klager op 19 mei is uitgereikt en welke passend werd en wordt geacht in het licht van het overtreden van afdelingsregels door klager, kort nadat hij hier reeds op was aangesproken. Het schorsingsverzoek betrof nadere controle van de ingenomen tablet, niet het vrij gebruik van de tablet door klager.

Volgens verweerder is voldaan aan de eisen die de wet hieraan stelt. De maatregel is volgens verweerder doelmatig omdat het risico op verdere verstoring van de orde en aantasting van de veiligheid in de kliniek hierdoor wordt beperkt. Door middel van een stappenplan, dat eerder door klager is gebruikt en momenteel opnieuw in gebruik is genomen, wordt vervolgens getracht om, mede in het licht van het indexdelict van klager, inzicht te krijgen in de manier waarop klager met de tablet omgaat. Dit laatste wordt gedaan mede met het oog op de mededeling die via de toezichthouder van klager op 18 mei 2026 werd ontvangen. Deze mededeling betrof een melding die was ontvangen met betrekking tot het overtreden van de voorwaarden van de terbeschikkingstelling. De tijdelijke maatregel was verder proportioneel omdat het bij de ernst van de aantasting van de veiligheid en orde in de kliniek paste. Deze was tenslotte subsidiair omdat minder ingrijpende interventies onvoldoende effect hadden op de benodigde mate van orde en veiligheid in de kliniek. Bij directe begeleide toegang tot de tablet zou de mogelijkheid bestaan dat relevante informatie door klager verwijderd zou worden.

Volgens verweerder is ook de veiligheid in de kliniek zodoende gewaarborgd door deze maatregel.

5. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat TBS met voorwaarden is opgelegd op grond van artikel 38 WvSr op 13 september 2024. Op de personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis, is op grond van artikel 9:1 Wvvgz de klachtprocedure van deze wet van toepassing.

Klager klaagt over de beslissing over het verlenen van gedwongen behandeling in de vorm van beperking van het vrij gebruik van communicatiemiddelen op grond van artikel 9:9 Wvvgz. Op grond van artikel 10:3 onder x Wvvgz kan klager over deze beslissing een klacht indienen bij de klachtencommissie.

De klachtencommissie is bevoegd om deze klacht van klager te beoordelen.

6. De beoordeling van de klachten

De formele klacht van klager heeft betrekking op de beperking van het gebruik van zijn tablet en op controles met betrekking tot de inhoud van zijn gehele tablet, naar aanleiding van foto's en filmpjes die zijn gevonden op zijn tablet.

Beperkingen in het recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen kunnen door de zorgverantwoordelijke worden opgelegd indien:

- a. naar het oordeel van de zorgverantwoordelijke van de uitoefening van het recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen ernstige nadelige gevolgen moeten worden gevreesd voor de gezondheidstoestand van betrokkene, dan wel
- b. indien dit ter voorkoming van verstoring van de orde of voor de veiligheid in de accommodatie, zoals die in de huisregels is beschreven, of ter voorkoming van strafbare feiten noodzakelijk is.

Artikel 9:9 Wvvgz verklaart artikel 8:9 Wvvgz van overeenkomstige toepassing op de beslissing tot gedwongen behandeling. Op grond van deze bepalingen dient een beslissing tot toepassing van verplichte zorg schriftelijk en gemotiveerd aan betrokkene te worden meegedeeld door middel van een aanzeggingsformulier. Daarbij dient betrokkene te worden geïnformeerd over de redenen van de beslissing, de mogelijkheid om daartegen een klacht in te dienen en de mogelijkheid om schorsing van de beslissing te verzoeken. Deze waarborgen strekken ertoe de rechtspositie van betrokkene te beschermen indien sprake is van verzet tegen de toepassing van verplichte zorg.

De klachtencommissie heeft begrepen dat de tablet van klager is ingenomen wegens een risico op verstoring van de orde en dat klager deze nu (weer) mag gebruiken op bepaalde manieren, om via het zetten van stappen te komen tot vrij gebruik ervan. Ook heeft de klachtencommissie er notie van genomen dat klager hier eerst mee instemde.

Hierbij dient vermeld te worden dat klager op 5 mei 2026 al werd gezegd dat hij geen foto's mocht maken en deze moest verwijderen, wat klager eerst niet deed en later wel. Op 18 mei jongstleden, bijna 2 weken na deze gebeurtenissen, blijkt dat de toezichthouder van klager een melding heeft ontvangen over het indexdelict van klager.

De melding betreft een kennelijke overtreding met betrekking tot de voorwaarden van klager. Naar aanleiding hiervan wordt de gehele tablet gecontroleerd, aangezien deze onderdeel vormde van het indexdelict. Klager werkt hier in eerste instantie aan mee. Vast staat dat bij deze controle geen strafbare feiten zijn geconstateerd en dat er ook op geen enkele andere wijze uit die controle bleek van gevaarzettende activiteiten zijdens klager of activiteiten in strijd met de openbare orde. Het dan toch nog langer innemen en niet terug geven van de tablet acht de klachtencommissie dan ook niet proportioneel.

Ondanks dat klager niet in samenwerking komt, is de beklagde maatregel in de zin van het ingenomen houden van de tablet nadat geen strafbare zaken zijn geconstateerd niet proportioneel ter voorkoming van een ernstig nadeel, zoals wettelijk een vereiste is bij een dergelijke beperking. Over minder ingrijpende interventies heeft de klachtencommissie, ondanks verzoek daartoe ter zitting, geen informatie ontvangen en hier kon ter zitting niets verder over worden toegelicht.

Nadat de controles naar strafbare feiten hadden plaatsgevonden was het in de ogen van de klachtencommissie noodzakelijk om een aanzegging te doen aan klager om de tablet in te houden indien daarvoor aanleiding zou hebben bestaan. Daarbij had dan -bijvoorbeeld- als reden opgegeven kunnen worden dat niets weggemaakt zou kunnen worden op de tablet, en daarnaast voor ruggenspraak met de toezichthouder van klager, zoals nu in het verweer wordt betoogd. Het stappenplan dat opnieuw is opgelegd had hierin kunnen worden gemotiveerd waarbij ook een toelichting op de tijdelijkheid van de inname had kunnen worden gevoegd, waardoor duidelijkheid over de periode van inhouden zou zijn gegeven. De aanzegging d.d. 18 mei 2026 voldoet daaraan echter niet.

In de aanzegging d.d. 18 mei 2026 is bovendien als motivering gebruikt dat het vrij gebruik van de tablet wordt beperkt ter voorkoming van de verstoring van de orde of de veiligheid binnen de instelling. Op geen enkele wijze is uit het dossier of ter zitting gebleken dat de orde binnen de instelling was verstoord en de veiligheid in het geding was. Integendeel, uit de uitgevoerde controles bleek juist dat dat niet het geval was.

Overeenkomstig de vereisten van de Wvggz had een dreigend ernstig nadeel afgewend moeten worden door de maatregel. Omdat daarvan geen sprake was, wordt de maatregel voor wat betreft het ingenomen houden van de tablet na de eerste controles niet doelmatig, proportioneel of subsidiair geacht door de klachtencommissie.

Gelet op het vorenstaande komt de klachtencommissie tot het oordeel dat de beslissing tot verplichte zorg in de vorm van beperking van het vrij gebruik van communicatiemiddelen, in casu de tablet van klager, door deze na controles niet terug te geven aan klager moet luiden dat deze niet heeft voldaan aan de wettelijke vereisten van de Wvggz. De klacht is daarom **gegrond**.

7. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht, gericht tegen:

- de beslissing die op of rond 20 mei 2026 is genomen met betrekking tot verplichte zorg in de vorm van het beperken van het gebruik van communicatiemiddelen

GEGROND.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 11 juni 2026 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer XXXX, voorzitter, en de leden de heer XXXX, psychiater, en de heer XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.

Tegen de beslissing van de klachtencommissie, op grond van de Wvvgz, staat binnen 6 weken beroep open bij de rechtbank Oost-Brabant, Leeghwaterlaan 8 te 's-Hertogenbosch:

Artikel 10:7 Wvvgz luidt:

- 1. Nadat de klachtencommissie een beslissing heeft genomen of indien de klachtencommissie niet tijdig een beslissing heeft genomen, kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht.*
- 2. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de verzoeker is meegedeeld, dan wel zes weken na de dag waarop de klachtencommissie uiterlijk een beslissing had moeten nemen.*